

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5186/20
16.4.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Драгане Миросављевић, председника већа, Ирене Трифуновић Радуловић и Јасне Беловић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., ул. ..., коју заступа пуномоћник Милан Милић, адвокат из Врбаса, ул.Густава Крклеца бр.2, против тужених Општине Чукарица, коју заступа Градско правобранилаштво Града Београда, Одељење за градску Општину Чукарица, Београд, Шумадијски трг бр.2 и Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ул.Немањина бр.26, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиле изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 4157/19 од 20.01.2020. године, у седници одржаној дана 16.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 4157/19 од 20.01.2020. године.

ОДБИЈА СЕ предлог тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 4157/19 од 20.01.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезу тужени да јој на име накнаде материјалне штете у висини тржишне вредности стана на дан 24.10.2002. године солидарно исплате износ од 1.500.000,00 динара са законском затезном каматом од 24.10.2002. године као дана подношења тужбе до исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезу тужени да на име накнаде материјалне штете због некоришћења стана за период од 01.11.2002. године до 30.06.2015. године (у висини просечне месечне закупнине), солидарно исплате тужиле износ од 2.280.000,00 динара са законском затезном каматом од дана 01.07.2015. године до исплате, као неоснован. Ставом трећим

изреке, није дозвољено преиначење тужбе из поднеска тужиље примљеног у суду 23.07.2018. године, истицањем поред захтева за накнаду материјалне штете и захтева за утврђење ништавости решења Скупштине општине Чукарица, Општинског секретаријата за комунално, стамбене, грађевинске послове, урбанизам и имовинско правне послове бр.360-186/91-32 од 17.02.1992. године. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужиља да туженој Општини Чукарици надокнади трошкове парничног поступка у износу од 145.500,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужиља да туженој Републици Србији надокнади трошкове парничног поступка у износу од 126.000,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужиља због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 386 у вези члана 402 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 са свим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба неоснована.

У поступку пред првостепеним судом није учињена нека од битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1 -3,5,7 и 9 ЗПП, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности, док се у жалби тужиље неосновано истиче да је у првостепеном поступку учињена битна повреда из тачке 12 одредбе члана 374 став 2 ЗПП, јер је изрека пресуде јасна, и непротивречна датим разлозима, док су изнети разлози о битним чињеницама јасни, потпуни, међусобно сагласни и непротивречни садржини изведених доказа, због чега се законитост и правилност пресуде могу испитати.

Правилно је одлучио првостепени суд када није дозволио преиначење тужбе из поднеска тужиље од 23.07.2018. године којим је поред тужбеног захтева за накнаду штете постављен и захтев за поништај решења СО Чукарица – Општинског секретаријата за комунално стамбене, грађевинске послове, урбанизам и имовинско правне послове бр.360-186/91-32 од 17.02.1992. године, јер би поступак по преиначеној тужби у знатној мери продужио трајање овог поступка а с обзиром на датум подношења иницијалног акта 20.10.2002. године.

Према утврђењу првостепеног суда решењем СО Чукарица бр.465-76/87 од 16.06.1987. године експроприсан је део куће у ... у ул. ... бр. ..., ванкњижно власништво ББ, ВВ и ГГ са по 1/3 делова за потребе Градског СИЗ-а за комуналне делатности, грађевинско земљиште и путеве Града Београда, ради изградње саобраћајнице. Овим решењем утврђено је и да власницима експроприсане непокретности припада правична накнада за експроприсани објекат. Уговором закљученим дана 14.02.1989. године између Градског СИЗ-а за комуналне делатности, грађевинско земљиште и путеве Града Београда, са једне стране и ББ и ВВ као власника експроприсане непокретности, са друге стране, чији предмет је додела стана у поступку расељавања ради изградње саобраћајнице “Трговачка”, ББ и ВВ је на основу одлуке Комисије за станове за ресејавање од 16.01.1989. године додељен на коришћење једноиспособан стан бр.... у ... улици бр. ... а на основу овог уговора ББ је 03.03.1989. године са Основном заједницом

за становање закључио уговор о коришћењу стана бр. ... у .... улици бр. ..., као носилац станарског права са чланом породичног домаћинства, мајком тужиле ВВ. Правноснажним решењем Четвртог општинског суда у Београду Ре бр.135/89 од 13.04.1989. године утврђена је накнада за експроприсану непокретност и то део зграде у ул. ... бр. ... те је обавезана Општина Чукарица да преко крајњег корисника Градског СИЗ-а за грађевинско земљиште, кога заступа Завод за изградњу Београда, исплати накнаду ранијим власницима и то ББ за његов сувласнички део 1/3 што за исплату износи 11.691.232, - динара по одбитку 2% ради доделе стана, предлагачу ВВ за њен сувласнички део од 1/3 што за исплату износи 11.691.232,-динара по одбитку 2% ради доделе стана и предлагачу ГГ за њен сувласнички део од 1/3 што за исплату износи 11.691.232,-динара по одбитку 2% ради доделе стана, док се наведени износи исплаћују предлагачима у року од 15 дана од дана правноснажности решења. Након смрти носиоца станарског права на стану ... у .... улици бр. ..., ББ, који је наведени стан добио на коришћење у поступку расељавања, за будућег носиоца станарског права одређена је његова мајка која ће предметни стан користити сама, што произлази из решења Општинског секретаријата за комуналне, стамбене, грађевинске послове, урбанизам и имовинско правне послове III-02 бр.360-186/91 од 11.04.1991. године и уговора о коришћењу стана бр.168/91 од 15.04.1991. године. Решење којим је ВВ дата сагласност да постане носилац станарског права иза смрти сина поништено је решењем доносиоца од 17.02.1992. године, али је остао на снази уговор о коришћењу стана који је закључен на основу ове сагласности. Према писменој изјави коју је тужилца доставила, њена мајка ВВ је у то време је имала здравствених проблема и мале приходе па је често боравила код ћерке у ... и део стана је издавала, што је претходно радио и њен син, брат тужиле. Тужилца и њен супруг су њену мајку, сада покојну ВВ 1995. године довели код њих у ... јер су желели да стан реновирају, међутим када је тужилцин супруг отишао у ... и покушао да уђе у стан није могао с обзиром да је стан био обијен и на вратима је замењена брава, док је стан одлуком власника- Републике Србије од 29.12.1998. године дат у закуп на неодређено време трећем лицу ДД. ВВ је остала са ћерком и зетом у ... до 1998. године када је смештена у старачки дом где је 2000. године преминула. За наследника на њеној имовини оглашена је тужилца. ВВ није откупила стан бр. ... у ул. ... бр. ... (сада ....) у ....., нити је тужилца у току овог поступка доставила доказе да је њена мајка поднела захтев за откуп стана. Тужилца није била члан породичног домаћинства своје мајке као носиоца станарског права на спорном стану.

На основу напред утврђеног чињеничног стања првостепени суд изводи закључак да је тужбени захтев неоснован. Наиме, тужилцини правни претходници у смислу Закона о експропријацији ("Службени гласник СРС", бр.48/84) који се примењује у овом случају, добили су новчану накнаду за експроприсану непокретност, правноснажно решење Четвртог општинског суда у Београду којим је утврђена накнада за експроприсану непокретност је представљало извршну исправу па су власници те непокретности којима је утврђена накнада ту накнаду могли наплатити принудним путем, због чега тужилца није претрпела штету. Поред тога пок.ВВ, мајка тужиле није имала закључен уговор о откупу спорног стана по основу кога би постала власник, нити је поднела захтев за откуп, већ је стан користила по основу уговора о закупу а право на откуп стана не представља стварно право већ је лично право и као такво је непреносиво, гаси се смрћу титулара права и не може се наслеђивати и бити предмет расправљања заоставштине, нити тужилца спада у круг лица које као чланови

породичног домаћинства носиоца станарског права могу то право стећи. Тужила као наследник пок.ВВ није могла остварити право на откуп предметног стана па самим тим не може остварити ни право на накнаду штете на име тржишне вредности спорног стана и изгубљене закупнине.

Правилно првостепени суд закључује да је неоснован захтев тужиле да јој тужени солидарно накнаде штету у висини тржишне вредности стана у ул. ... бр. ..., односно да тужилци накнаде штету због некоришћења тог стана у периоду од 01.11.2002. године до 30.06.2015. године, с тим што овај суд делимично износи другачије разлоге од првостепеног суда за такву одлуку.

Наиме, Закон о експропријацији (“Службени гласник СРС”, бр.40 од 27.10.1984. године, 53/87) који се у конкретном случају има применити, у члану 17 став 1 прописује да се накнада за експроприсану непокретност одређује у новцу, док је сагласно члану 18 истога закона ранијем сопственику – кориснику и носиоцу станарског права експроприсане стамбене зграде или експроприсаног стана, као посебног дела зграде корисник експропријације дужан је пре рушења зграде да обезбеди коришћење одговарајућег стана. Наведено је у односу на ВВ подразумевало, поред исплате накнаде за експроприсану непокретност, која је умањена за свега 2%, обезбеђење коришћења одговарајућег стана у који је смештена са својим сином као носиоцем странарског права а потом је на основу уговора о коришћењу стана бр.168/91 од 15.04.1991. године, иза свога сина постала носилац станарског права и то право је користила све до 1995. године када се доселила у .... код тужиле, док је предметни стан као празан одлуком власника привремено користило треће лице, да би одлуком од 29.12.1998. године био дат у закуп на неодређено време такође трећем лицу које је стан откупило. Решење којим је ВВ дата сагласност да постане носилац станарског права на предметном стану иза смрти сина, поништено је решењем доносиоца бр.360-186/91-32 од 17.02.1992. године који је на предузимање аката управљања односно аката располагања станом по тада важећим прописима био овлашћен. Покојна ВВ, са друге стране имала је на располагању правна средства која у циљу оцене законитости наведеног акта није користила, као што се није обраћала кориснику експропријације ради доделе другог стана на коришћење, нити је према изведеним доказима поднела захтев за откуп стана. У таквим околностима, а посебно у ситуацији признања права на исплату накнаде за експроприсану непокретност која је умањена за свега 2 %, не може бити речи о извесности да стан који је правном претходнику тужиле као сувласнику експроприсане непокретности додељен на коришћење у поступку расељавања, сагласно условима из тада важећег Закона о експропријацији, морао водити праву на откуп тог стана.

Супротно наводима из жалбе, околност да решење Општине Чукарица бр.360-186/91-32 од 17.02.1992. године није садржало поуку о правном леку, с обзиром на могућност коришћења правне заштите на основу важећих прописа а сагласно и Уставом обезбеђеном праву на двостепено одлучивање, не може водити закључку да је то што се правна претходница тужиле није користила правним леком или одговарајућом правном заштитом, основ за накнаду штете услед намере или грубе непажње органа тужених.

Осим изнетог, тужба садржи захтев за накнаду штете на основу измакле користи тврдњом да је незаконитим радом органа тужених правна претходница тужиље, пок. ВВ спречена да по редовном току ствари, као и сви носиоци станарског права у Републици Србији, по Закону о стамбеним односима који је донет 1990. године са каснијим изменама и допунама, по бенифицираним условима откупи стан који је добила у поступку расељавања, па је с обзиром на такве наводе тужиља била дужна доказати и да је њена мајка коју означава као оштећено лице, добит основано могла очекивати. Према Закону о стамбеним односима, супротно жалбеним наводима нису сви носиоци станарског права у Републици Србији стицали право на откуп јер је за сваки конкретан случај испуњеност законских услова била предмет оцене у поступку по захтеву подносиоца. Притом првостепени суд изводи правилан закључак да правна претходница тужиље захтев за откуп стана није поднела. Уверење МУП РС, Секретаријата у Београду, Управа за управне послове број 07/2 број 206.3/22180 од 17.09.1002.године које се односи на пребивалиште сада пок.ВВ и у коме стоји да се издаје ради откупа стана, осим што није било приложено у првостепеном поступку, па није ни могло да буде цењено од стране суда, а прилагање овог доказа уз жалбу је противно члану 372 ЗПП, с обзиром да тужиља није учинила вероватним да без своје кривице није могла да такав доказ изнесе, односно предложи до закључења главне расправе, не представља доказ да је пок.ВВ захтев за откуп стана заиста и поднела.

Остали наводи из жалбе су били предмет оцене али како нису од значаја за оцену правилности побијане одлуке, нису посебно образлагани.

Из наведених разлога, а на основу члана 390 и 401 тачка 2 ЗПП одлучено као у изреци.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка која је донета као резултат правилне примене одредаба члана 153, 154, 155 ЗПП, а трошкови су правилно и обрачунати применом важећих АТ и ТТ.

Одлука о трошковима другостепеног поступка је донета применом одредбе члана 165 ЗПП имајући у виду да тужиља није успела у поступку по жалби.

Председник већа-судија
Драгана Миросављевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић